

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 15. napján, 1822.

Spanyol Ország.

Egy magános tudósítás után, melly Madridból Febr. 4dikén indult, ezeket közli némelly Párisi Ujságlevelek: —

„Mi folytában kritikus környűlállások között vagyunk. Azon három törvényjavallások, mellyeket a' Miniszterek megerősítés végett a' rendkívülvaló Cortesek gyűlése elejébe terjesztettek, 's a' mellyek közzül az első a' Kérelmi-Jusnak (vagy hogy micsoda társaságoknak ne legyen jusok arra, hogy a' Királyhoz 's Cortesekhez kérelmeket küldhessenek), második a' nyomtatási szabadságnak, harmadik a' Patrióta társaságoknak megszorítását illetik, hathatós ellentállásra találtak a' Cortesi gyűlésben, 's ámbár az ellenkezők száma a' pártfogókét még felyűl nem haladta is, de kívűlről, tudniillik a' Communosok és Republikanosok pártja által is, nagyon segittetik. Az ezen három törvényjavallások felett való vetekedés Febr. 2dikán kezdődött-el a' gyűlésben. Azonnal 19 Követek kívánták, hogy beszédek tarthassanak ezen javallások ellen, kik közt voltak, Romero - Alpuente, Diaz, Calatrava 's a' t. A' pártfogó Orátorok közt voltak, mint nevezetesebbek, Gróf Toreno, Martinez - de - la - Rosa, Sanchez - Salvador 's mások. — A' kérdés, melly felett ezen első beszédek tartattak, a' volt, hogy fel kell - é a' Biztosság javallásait, mellyeket az ezen tárgyakra nézve a' gyűlés elejébe terjesztett, vitatás alá venni?

Az ellenkezők közzül Calatrava ek-

képpen beszélt: — „Hiszem, Uraim, hogy nagy szolgálatot fogunk tenni a' Statusnak, ha a' Biztosság által javalltatott három törvényeket (*), még csak vitatás alá se' vesszük. Nagyon sürgető, hogy azon rosszszakon, mellyeket a' Haza szenved, nem a' Biztosságtól javalltatott eszközök által iparkodjunk segiteni, hanem olly Radikalis eszközök által, a' mellyekről ezen Nemzeti Congressus már egyszer az egész nemzet szemei előtt megemerte azt, hogy csak ezek lehetnek fogatosok. A' Cortesek becsülete kívánja ezt tőlünk, 's a' Királynak se' tehetünk ennél jobb szolgálatot. Én egyáltalában szükségesnek tartom azt, hogy a' Cortesek, mielőltte ezen vetekedésekbe belé bocsátkoznának, emlékezzenek vissza azon eszközökre, mellyeket utóbb a' Királyhoz küldött Válaszokban ő Felségének ajánlottak, 's a' mellyek csak egyedül nyugtathatták - meg az elméket, de a' Király' és Nemzet' szerencsétlenségére, meg nem esmertettek. A' Cortesek azon Válaszokban, mellyet a' mult December 18dikán a' Királyhoz küldöttek, a' Haza' veszedelmeiről beszélvén azzal a' Ministériumra czéloztak, 's azt állították ezen veszedelmek' főbb okozójának lenni, és hogy a' nemzetnek mostani állapotja természet szerint onnét vette származását, hogy a' Ministérium a' maga erkölcsi erejét 's a' közönségnek vélekedésében minden tekintetét egészen elvesztette. Midőn a' Cortesek a' Ministériumnak megváltoztatását javallották, ugyan

akkor azt is kinyilatkoztatták, hogy ők készek arra, hogy magokat az ő Felsége Országlószékével egyesítvén, azzal, valamint a' Királyi elsőégi jusokban úgy a' közönséges szabadságnak fenntartásán is, közönséges iparkodással fognak dolgozni. Ezen Clausulát arra használta az Országlószék, hogy a' tudva lévő három törvényjavallásokat előnkbe terjeszse: hanem én azt kérdelem, hogy hát az Országlószék mit tett a' maga részéről, arra nézve, hogy a' mi hozzá intézett kívánságunknak fő pontja tellyesíttessék? Megtette-e a' Ministériumban azon változásokat, mellyeket azon veszedelmek kívántak, mellyeket a' Nemzet annak hibája miatt szenved. Ujabban kérdelem, hogy miképpen használta az Országlószék a' Cortesektől hozzá küldetett Válaszban kifejezett kívánságokat? Hogyan gondolható az, hogy ezen Országlószék azon szempillantásban, midőn a' mi gyűlésünk eloszlásának ideje elközelgetett, előnkbe jövéen, a' kérdésben lévő veszedelmeknek elhárításokra azt az eszközt javallhassa, hogy a' nemzet szabadságait, megszorító törvények által vasra-verjük? Talám éppen közönséges átok alá akarják vetni ezen nemzeti Congressust, a' melly pedig semmi olyat nem cselekedett, a' mi által ezt megérdemlette volna? —

„Az Országlószék a' Miniszterek közül azokat, kiket elküldött, 's a' kiket a' közönséges vélekedés bűnösöknek tart, az ő letétetésekkor dicsérettel tetézte, a' melly valóságos vádoltatása a' Nemzeti Congressusnak. A' Miniszterek között változások történtek, de én a' nélkül, hogy azt vizsgálánám, hogy ezen változások a' nemzet indulatjába micsoda befolyással voltak, csak azt kérdelem, hogy azon Miniszterek, kikről a' Cortesek az egész Nemzet előtt kinyilatkoztatták, hogy nem birnak a' Mi-

niszteri foglalatosságoknak folytatására megkívántató elégséges erkölcsi erővel, alkalmasok lehetnek - é arra, hogy mar most két-két Miniszter' foglalatosságait tellyesíthessék, mint, a' régi megmaradott Miniszterek között valósággal megtörtént kettővel, hogy két Miniszteri foglalatosságok bizattak reájok? Illy körülállások között, lehetetlen, hogy a' Biztosságtól ajánltatott törvényjavallásokat helybehagyhassam, és kérem ezen Nemzeti Congressust, hogy előbb, hogy sem ezeknek további megfontolásába belébozsátkozna, az itt következő javallást fontolja és határozza-meg, tudniillik: — „Mint hogy a' Miniszterium még nem kapta - meg azon „erkölcsi erőt, mellyet attól a' nemzetnek „hathatós kormányozása megkívánna, kö- „vetkezésképpen még nem alkalmas ar- „ra, hogy a' thrónusnak méltóságát 's el- „sőségi jusait fenntartathassa 's azoknak „tiszteletet szerezhessen, a' mellyeket pe- „dig a' Státus' állapotja a' Miniszteriumtól „sürgetőleg megkívánna és ezt a' Con- „gressus a' mult December' 18dikán szi- „vére kötötte: erre nézve úgy itélnek a' „Cortesek, hogy a' most elejébe terjesz- „tett három törvényjavallások nem csak „nem elégségesek azon veszedelmeknek, „mellyekről az Országlószék beszélt, el- „hárításokra, hanem még elöitéletűek is; „'s a' jelenlévő szempillantat éppen nem „alkalmas arra, hogy a' Congressus most, „az elejébe terjesztett három törvényja- „vallásokat, fontolás alá vegye.“

A' Miniszterek' javallásinak pártfogó-ji 's ezek között Martinez-de-la-Rosa, így feleltek a' Calatrava' okoskodására: — „Micsoda okokat hozhatnának fel a' Cortesek arra, hogy az Országlószéktől javalltatott megszorító (Repressiv) törvényeknek megvizsgálására ki nem akarnak bocsátkozni? Azt mondják, hogy a' Miniszterek

nem birnak elegendő erkölcsi erővel arra, hogy a' Státust kormányozhassák 's a' t. Lehetetlenség az, Uraim, hogy mi Spanyol Országban Szabadságra juthassunk, ha az Orzáglási külömbkülömb Hatalmak, a' magok jusaiknak határai közzül minden szempillantatban kilépnek. A' Constitúzió just adott a' Királynak arra, hogy a' maga Minisztereit kinevezhesse 's letehesse, 's mint ha a' most eléfordúlt szomorú történetet előre el-látta volna, azt is hozzá adta, hogy a' Király ezt, szabadon cselekedhesse. Elmondhatjuk. ó pedig, hogy a' Király ezen jussal szabadon él, ha a' Törvényhozó Hatalom minden szempillantatban a' maga Birói. széke elejébe hozza ezen kérdést: Hogy birnak-é, vagy nem birnak, a' Miniszterek elegendő erkölcsi erővel? ... A' mi Patriótai társaságaink titkolódás nélkül prédikálják a' Rebelliót. Tellyességgel nem arról van itt a' szó, hogy az Orzáglószék' kezébe új fegyverek fognak adattatni, hanem arról, hogy a' fegyvereket a' fejletlenség' kezéből, mi módon lehessen kiragadni?

(*) Azok a' három törvényjavallások, mellyeket a' Biztosság a' Királyi Nyilatkoztatásnak megvizsgálása után a' Cortesek' gyűlése elejébe terjesztetett, 's a' mellyek felett ezen vetekedések eléfordútlak, ezek voltak: —

1. A' nyomtatási szabadsággal való visszaélés ellen — „Azon irásnak, mellyel úgy lehessen bánni mint büntetésre méltóval, arra méltónak lenni egy Esküdtekből álló ítélőszék által kell megesmertetni. Az Esküdteknek ki kell mondani azt, hogy az ő meggyőződésük szerint ez vagy amaz meghatározott irás, ez vagy amaz meghatározott Rendeléssel ellenkező vagy lázszasztó principiumot foglal magában, vagy pedig ezt vagy amaszt a' meghatározott személyt megsérti. A' nyomta-

tási szabadsággal való visszaélés, pénz-büntetésen kívül 2—3 hónapig tartó fogsággal is megbüntethessék. Ha az író nem esmertetik, a' nyomtató vétetődjék elé, 's a' t. —

2. A' Kérelmi Jussal való visszaélés ellen — „Az Orzáglószékhez intéztetendő Kérelmeknek foglalatra csak személyes ügyet illethessen. Ha a' Kérelem alatt több nevek találtnak, mindnyájok személyes felelettel tartozzanak, 's az 5 elsők arról is felelni tartoznak, hogy az aláírások mind valóságosok. Az illy Kérelmeket a' katonák, csak mint polgárok, úgy írhatják alá. A' kinyomtatott Kérelmek a' nyomtatást tárgyazó törvények alá tartozzanak. —

3. A' Patrióta társaságok' visszaélése ellen — „Az Orzáglószék hatalmaztassék meg arra, hogy ez vagy amaz Patrióta társaságot elnyomhassa, ha abban törvény ellenkező beszédek tartatnak. Más részről a' Polgári Kormányozóknak adattassék hatalom arra, hogy bizonyos személyeknek, neveknek 's lakhelyeknek bejelentése után engedtessek meg, hogy illy társaságokat állithassanak fel. Hanem ezen társaságok csak nappal, és nem közönséges (kávé, korcsma) házakban tartathatnak, 's csak leiratott Beszédeket lehet bennek felolvasni, 's az Orátor' nevének, a' ki azért felelni tartozik, jegyzőkönyvbe kell beirattatni. Egyéb eránt ezen Patriótai társaságokat soha sem kell olly Egyesületeknek tartani, a' mellyek valamelly politikai vagy polgári hatalommal birhatnának.“

A' Febr. 2dikán tartatott ülésben még el nem végződhettek a' Cálatrava' javallása felett való vetekedések, hanem még 3dikban is ezek folytattattak: de végezetre voksolás alá bocsáttatván, 90 votumokkal 84 ellen visszavetett, 's esz-

szerint csak hat votumokból álló többséggel határozathatott-meg csak az is, hogy a' Biztosság által ajánlatott három törvényjavallások megfontolás alá bocsáttassanak — „s a' Fejedelmi népnek (így rekeszti-be szavait a' feljebb említett Madridi tudósító) ez is olly nagyon ellenére volt, hogy azon estve (3dikban) az uczákon le 's fel tolongván a' sokaság, a' Polgári Kormányozót, a' ki megnyugtató 's intő beszédet akart hozzá intézni, kigunyolta. — Általában szólván, olly nagy bosszúsággal fogadta az eszelős nép az uczán csak azt is, hogy a' fennforgó kérdésnek további megfontolás alávetése, hat voksokból álló többséggel meghatározott legyen, hogy több Követeket, milyenek voltak Toreno, Martinez-de-la-Rosa 's mások, kik a' Biztosság' vélekedésének pártját fogták, nem csak kigunyolt, hanem halállal is fenyegetett.

A' Madridból érkezett újabb tudósítások szerint azonközben, a' Polgári Kormányozó hathatós proklamációt intézett a' néphez, melly által egyebek közt keményen megtiltatott az, hogy a' Cortesek' szalája előtt az ülés alatt 's a' Követeknek be és kimenetelekor a' lármázó nép öszszegyülekezék, 's lármás mocskolódásokat, fenyegetődzéseket 's több efféléket kövessen-el. — A' nyomtatási szabadsággal való visszaélésnek megszorítására nézve is meghatározattak a' Cortesi gyűlésben néhány Czikkelyek, mellyekről a' jövő Ujságunkban bővebben fogunk emlékezni.

Franciaország.

A' Francia Gazette illy magános tudósítást közöl Bayonnéből Február. 12dik napjáról: — „Notalde nevű Spanyol Oberster, a' ki Párisban sokáig lakván ott nagyon esmeretes, innét Febr. 10dikén Spanyol Ország felé útnak indult.

Midőn bagázsiája már a' hajón volt, hogy a' Bidassoa vizén által evezzen, ötöt a' Vámosok körül vették, 's az írásait kívánták. Ő a' passust ugyan elémutatta, hanem egyéberánt holmijét megvizsgáltatni engedni tellyességgel nem akarta. A' Vámosok tehát, mint az elejébe adatott rendelés kívánta, ötöt fogságra tették 's a' bagázsiás-zsákját tulajdon pecsétjével megpecsételték 's Bayonnébe vissza küldték. Gondolják, hogy magát az Oberstert is visszahozzák ide, hogy bagázsiás-zsákjának felnyitásakor személyesen jelen lehessen. Azt mondják ezen Oberster felől, hogy ő volt, a' ki 1808ban azon Kadixi támadást gerjesztette, a' melyben Generális Solano, mint Kormányozó, megöletett, 's a' ki 1820ban a' most folyó Revolúciónak is egyik fő gerjesztője volt, 's Leon szigetén a' katonákat elpártolásra ingerlette.

Török Birodalom.

A' Zantei legújabb tudósítások szerint, a' mellyeknek tartalma Jan. 14dikéig terjedt a' Görög Insurrekciónak fejei Moreában, a' magok' tartózkodásoknak helyét, a' melly eddig Argosban volt, által tették a' Corinthusi keskeny földnek innenső részére. M e g e r á b a.

Nagy Britannia.

A' Kurir így irt Febr. 5dikén: — „Egy itt kijövő Ujságban a' beszéltetett, hogy a' Miniszterek ma olly Királyi tudósítást akarnak az alsó ház elejébe terjeszteni, hogy a' Civillistából (az Udvar' költségeiből) fél millió font Sterlinget (öt millió forintot) el akarnak hagyni. Ezen hírnek gyávaságát, izetlenségét, akár-ki egy tekintetre által láthatja, a' ki azt tudja, hogy ő Felsége fél millió font Sterlinget nem olly könnyen hagyhat. Mi némű

eszközöket fognak a' Miniszterek a' jövő éjjel az alsó ház elejébe terjeszteni, mi azt előre vizsgálni nem akarjuk; különben is kevés órák múlva ítélhet azokról a' közönség: hanem merjük azt előre is erősíteni, hogy úgy fogja találni a' közönség, hogy az Országlószék mindent megtett, a' mit tőle az Ország' javára és boldogságára kívánni lehetett."

A m é r i k a.

A' Columbiani Congressus tavaly Sept. 24dikén a' Constitútiót helybehagyván 's aláírván, annak tartása szerint Fő és Vice-Elölülöket választott a' Republikának, 's az első helyre Bolívar, a' Liberator, a' másodikra Gen. Santander választatván, az első, mint elébb, úgy most is következő értelmű irás által köszönte-meg a' megtiszteltetést: „Ö, midőn a' Hazáért fegyvert fogott, sem erejét sem talentumait meg nem fontolta, csak szerencsétlen hazájának kétségbeesett állapotja ragadta arra, hogy a' hadi dolgokat 11 esztendő alatt kormányozza, de úgy, hogy a' Hazá' kormányzásába soha bele ne avassa magát, 's a' békeesség eljövén, csak, mint magános polgár, úgy folytassa életét. Ö a' kormányozáshoz semmit nem értvén, most is csak engedelmességből fogadja-el ezen megtiszteltetést, 's csak a' hadakozásnak elvégződéséig, olly feltétel alatt, hogy a' Congressus néki a' fő kommandirozást megengedvén, az Országnek tulajdonképpen való kormányzását bizza eme' virtuosos és nagy talentumokkal bíró Generális Santanderre 's a' t.“ — A' táborhoz lett visszatérésekor minden Columbiani népekhez Proklamátziót intézett Bolívar.

B é c s.

Ö Cs. K. Felsége f. eszt. Febr. 2d. költ

kegyelmes határozása szerint, Bernhard Antal Cs. Kir. Gözhajósna~~k~~ és Kir. Eszéki Kamarai híd- és gátépítő Árendásnak (lakása Bécsben: auf der Wieden im abgebrannten Hause Nro. 242), a' gőz használása egészen új módjának vagy egy új Gözhajónak feltalálásáért, melly Sűrítő vagy Magyar Gözhajónak neveztetik 5 esztendői kirekesztő Privilegiumot méltóztatott adni. Ezen privil. új találmány' mivolta szerint a' gőznek feszítő ereje nem közvetlen munkálódik a' hajtásra, mint az eddig volt közönséges machinákban, hanem csak a' viznek egy levegőmegálló (hermetice becsinált) 's egészen tele edényből való kinyomására fordittatik. A' gőzzel teljes edény, csaknem egészen megürül a' sűrítés közben 's egy alsó víztartó által szívócső segedelmével magától megtelik. Az illy módon, minden emelő vagy nyomó szivattyú nélkül egymástváltva kiemelt vagy kinyomott vízzel, különösen az olly tájakon hol a' víz szükön a' tűzre való pedig bőven van, a' felyülcsapó vízművek könnyen hajtathatnak, 's általa a' bányáknak fenekeiről is a' víz felvonattathatik. Minden költséges eszközök, u. m. gőzhenger, bunko, kórmány, horgascsap el vannak háritva ezen priv. találmány' mivolta szerint, 's megszerezhetése kevesebbe kerül a' hasonló erejű Anglus műveknek feláránál is, 's nem kíván olly gondos felvigyázást sem annyi előisméreteket mint amaz; kipótolja a' tekervényes gőzművet 's tetszés szerint lehet benne az erőt felosztani 's a' t. 's ezeknél fogva közönségesen 's a' vízszükiben lévő tájékokbeli legnagyobb művekben is alkalmaztathatóbb és hasznosabb mint az Anglus Gözhajó, 's a' fűrészmalmok hajtására pedig különösen alkalmas.

Febr. 28d. Bécsben, a' Státuspapirósainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal Conv. Pénzben 75 11/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 f. C. P.-ért 114 1/4; Ugyan az 1821ről 100 f. C. P.-ben —; Bizonyítás 1821diki költsön-ről 100 fért C. P.-ben 95 1/3; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 36 1/2; — 100 forint Conv. P. 249 7/8 f. V. C.-ban. — 1 Bank-Aktzia 674 f. C. P.

Magyar Ország.

Nagy-Várad. Dicsőségesen uralkodó Királyunknak születése innepét Febr. 12d. buzgó örvendezéssel ülték-meg városunknak hív lakosai. Melly végre Mélt. Kis-Szántói Lányi Imre Cs. K. Kamarás és Első Al-Ispán Urnak vezérlése alatt a' T. N. Vármegye Rendei 's más Uraságok a' Cathedrale Templomba gyülekeztek, hol Fő Tiszt. Keresztszeghi Gróf Csáky László Püspök és Nagy Prepost Ó Nagysága Nagy Misét 's Te Deumot tartván, a' számos gyülekezetnek érzése Ó Felségének hosszas és szerencsés életéért buzgó könyörgésben egyesült. A' Templom előtt felállított, Herczeg Hessen-Homburg és Báró Mariásy Regementekbeli Katonaság, hatalmas tüzeléseket tett a' Nagy Mise alatt, melly után az ismeretes Köznépének: Isten tartsd-meg Ferencz Császárt! a' nevezett Regementbeli Katona-nevendékek által elénekeltetvén minden szíveket megérezékenyített, 's a' tisztelt Fő Tiszt. Püspök Ó Nagyságát arra birta, hogy a' nevezett Regementbeli Nevendékek iránt eddig is sokképpen megmutatott szíves adakozásait ezentúl még nagyobb készséggel igérte gyakorolni. Délben ugyancsak a' tisztelt Püspök Ó Nagysága fényes asztalt adott, a' mellynél megjelent váloga-

tott Társaság ismét új jelét adta Felséges Urunk iránt való szíves hódolásának.

Gyula Febr. 12d. Tisztelendő T. Braun József Úr, Gyula mind két Város Plebánusa, az ott lévő Fő Iskola helybeli Igazgatója, a' Gyulai Kerület V. A. Diaconusa, 's Tek. N. Békes Vármegye Táblabirája, Ó Felsége eránt való hódolását ekképp mutatta meg. Már Február. 10dikén a' Templomban előre kijelentette a' Híveknek Ó Felsége születése napját, és annak buzgó könyörgés között leendő tartására mindeneket meghívott. Februárius' 12dikén pedig harangszóval és morszarak durrogásával adatott jel a' Templomba menetelre. Maga a' tisztelt Plebánus Úr a' Vármegye házához ment, a' hol Mélt. Cs. K. Tanácsos Widovich György Első Al-Ispány Úr, Mélt. Rudnyánszky Sándor Úrral várták a' Tek. Békes Vármegye több Küldöttjeit, kikhez járultak a' Katona-Tisztibeliék, a' Város Előbbke-lőji, a' Fő Iskola Tanítóji, 's a' helybeli Német Iskola Igazgatói Tanítványaikkal együtt. 9 órakor a' szokott Te Deum elénekeltetett, ékes muzsika mellett. Hogy pedig e' jeles nap annál emlékezetesebb legyen, a' tisztelt Plebánus Úr a' Márjássy Regementjéből lévő és az Istenisztelet alatt Sálvékat adott katonáknak személy szerint 1 font húst, 1 itze bort, és kétszeres zsoldot, a' 40ig való koldusoknak pedig, kik a' Felséges Királyi Ház hosszú életéért az Istennek könyörögtek, jó ebédet adott. Estve a' Parochia ki volt világosítva, 's ezen napra készült felyülirásokkal ékeskedett. E' nevezetes napot közönséges táncz rekesztette, mellyre a' Te-kintetes Küldötségen kívül, a' Katonai Tiszt-i Karból lévők, és a' Város Előkelői meghívattak és gazdagon vendégettek.

Igló, Febr. 15. Mint más alkalmatosságokkor úgy az idén is, szembetűnő

jelét adták a' 16 Szepesi Korona Városok lakosai Ő Cs. K. Felsége iránt való jobbágyi hív tiszteletnek, midőn Ő Felségének születése napja minden Városokban de különösen itt Iglón mint a' Kir. Administratio helyén fényesen innepeltetnék. Ugyan is már reggeli szürkületkor többszöri mozsár lövések jelentették az Innepet; 9 órakor pedig kezdődött az Isteni tisztelet, Fő Tiszt. Bertonj Károly Úr, Kanonok és Város Plebánusa tartván mozsár lövések alatt a' Nagy Misét, mellyen jelen voltak Nagy-Szalatnyai és Budaméri Bárá Fischer Imre Ő Nagysága Cs. K. Tanácsos és Administrator; Mélt. Nozdroviczki Nozdroviczky György Úr a' 16 Korona Városok Grófja; a' Cs. Kir. penziós Tisztek; a' Nemesség; a' Kerületnek Tábla-Biráák és Tisztviselők; a' Városi Tanács, és számos Polgárság. Az Evang. Templomban, az Ekklesiái Elöljárók 's belső 's külső Tanács' megjelenésekkel 8 órakor Tiszt. T. Gotthard Mihály Predikátor és Consenior Úr nyomos beszédet tartván, Ő Cs. K. Felsége szerencsés életéért buzgó imádságot nyújtott a' Mindenható Felség' széke elébe.

Az inneplést megelőző estvén a' Kerület háza, az Administrator Úr lakásai szépen ki voltak világosítva. Az épület elejét Ő Felségének a' nemzeti 3 színnel tündöklő jól talált képe diszesítette, 's fellette a' kedves köznép-éneknek első sora olvastatott, 's az egész Ének számos néptől muzsika mellett elénekeltetett. A' Lőcsei útszára néző folyosón kellemes világosításban tündöklöttek ezen szavak: „Éljen Hazánk Atyja Ferencz, kinek szíve a' mi kincsünk, az ő fénye a' mi szívünk.“ A' kerület háza előtt lévő tér helyen 6 égő pyramison ezen szavak fénylettek: „Polgár virtus, Fejedelmi hűség! ez innep titeket tisztel!

Vácson, Ő Cs. K. Felsége születése napján, a' Ns. Káptalan nagy egyházi pompával tartotta a' Nagy Misét, mellyen minden Hivatalbeliek jelen voltak: estve pedig a' Polgárság mintegy 200 személyre vendégséget és tánczos mulatságot adott, mellynek alkalmatosságával az egész gyülekezet elzengette az ismeretes Köznép-éneket.

T. Fejes Úr, a' Váczi Uraság Tisztje, a' Herczeg Eszterházy Regementje Nevelő Intézetbeli Ifjuságnak fársáangi mulatságára 1 cseber ó bort, 50 font marhahúst, egy fél borjút, 12 fejer kenyeret 's egy kosár fánkot; Polgár Prettenhofer Úr pedig ugyancsak 1 cseber ó bort ajándékoztak.

Pesten. Febr. 20 és 21d. a' Reformata Ekklesiák' négy Superintendentiáji közönséges Gyűlést tartottak, mellyre nemcsak a' Fő Curátor Urak hanem a' Districtualis Curator Urak is, valamint a' Superintendens és több Predikátor Urak megjelentek.

Nyitrán, az ottani Ns. Káptalan Custosa és Kanonokja Fő Tiszt. Roszinsky Nep. János Úr, Lázárszigeti Sz. Agoston Apatura Dec. 21d. becsés életét elvégezte.

Munkácson Novemb. 15öjén 1821 meghalt Nagy Tiszteletű Johannicus Basilovics Úr, Sz. Basilius Rendén lévő Hegumenus, érdemekkel teljes életének 90dik esztendejében, ki, a' polgári, egyházi és szerzetes kötelességekben mindenkör tüköre volt a' véleélőknek, 's a' Szerzet bölcs kormányozásán kívül magát egészen a' tudományoknak szentelte. Több derék Munkáin kívül nevezetes: Hierarchia Dioecesis Munkaciensis, mellyre nézve élni fog az ő emlékezete.

Rosnyó, Február. 9d. Az időjárása nálunk száraz, nappal igen csendes és

meleg, de éjtszak a mindenkor keményen fagy; csupán a' hegyeken láthatni kevés havat.

A' R. Komáromi földindulásról szóló Czikkelynek folytatásául írják, hogy azon rettentő jelenés 18 rendülésből állott. Szönyben már Febr. 6d. reggeli 8. 1/2 órakor vétetett észre némely rendülés, 's szinte 18dikig gyakran érezhető volt, a' mikor estvéli 5 órakor történt az iszonyú pattanással való ütés, melly az 1806 Sept. 22d. és 1810 Jan. 14dikinél iszonyúbb volt, de azoknál tetemesebb károkat is okozott, mert miatta a' kémények beomlottak, a' házaknak gombjaik 's vakolatjaik lehullottak 's a' köfalak megrepedeztek. Reggeli 5 óráig tartott a' rengés, erre 7ig csendesség lett, de attól fogva minden órában két három lassú ütéseket veszünk észre. Némely keményebb 's tartósabb ütések nagy rémülésbe hozták a' lakosokat.

Határnap változtatás. A' Nagy Méltoságu Kir. Magyar Helytartó - Tanács' f. eszt. Febr. 21d. 4126 szám alatt költ rendeléséből (M. Kurír VI Szám) a' Pesti Universitásnál megüresült Pathologiai és Materia Medicaei 1200 ft. esztendei fizetéssel járó Tanítószék bétöltésére elébb Mártz. 2dra határozott Concursus' és Recursus' napja visszavonatik, 's arra nézve f. eszt. Jún. 8dika állapittatik - meg. A' Concursus és Recursus mind a' Bécsi, mind a' Pesti Orvosi - Karoknál megeshetik.

A' marha húsnek fontja, Bécsben, Mártziusra, ezüstben 8, Váltóczédulában 20 krajczárra határozottatott.

Tudományos Jelentés.

Eszteendőnként volt számos Tanítványim és más Erdemes Hazafiak is tudják, hogy már két eszteendőnél tovább fáradoztam a' Hazai Törvény Tudománynak Magyar nyelven való kidolgozásában. Ezen Munkámnak két első Könyve a' Nagy Méltóságú Magyar Helytartó Tanács' vizsgálsa alá vagyon terjesztve 's a' hátra lévő része Juniusig minden bizonnyal elkészül. A' Munka nem csupa fordítás: hanem Deák könyvemnek kétszeresen megbővített második kiadása leszen. Reményilem, hogy minden részben tett tökéletesítéseim meg fogják a' Haza előtt bizonyítani, hogy a' Tudománynak tehetségem szerint való előbbre mozditása volt iparkodásomnak fő rúgója. Ehezképest jelentem, hogy, noha boldogult Kelemen Úr betses Munkájának valamelly fordítása kihirdettetett, én nem tsak szándékomról le nem tettem, hanem inkább tellyes igyekezettel azon voltam, hogy jövendőbeli Olvasóimnak várakozását a' szövevényesebb tárgyaknak újabb felvilágosittatásával, fejtegetéseimnek szoros egybefüggésével, és az egész Törvény Tudománynak helyes rendű alkotásával is kielégítem. Költ Pozsonyban, Febr. 1ső napján 1822.

Szlemenics Pál,
a' Pozsonyi Kir. Akademiában
M. Törvény - Tanító.